

PRIJEDLOG**ZAKONA O HRVATSKOJ GORSKOJ SLUŽBI SPAŠAVANJA****I. OPĆE ODREDBE****Članak 1.**

Ovim Zakonom uređuje se ustroj, djelatnost i financiranje Hrvatske gorske službe spašavanja, prava pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja za vrijeme intervencije, suradnja s međunarodnim organizacijama, tijelima državne uprave i drugim fizičkim i pravnim osobama u oblasti spašavanja, obveze organizatora i sudionika sportskih, turističkih i drugih sadržaja u prirodi i planinskom području, te nadzor nad provedbom ovog Zakona.

Članak 2.

Hrvatska gorska služba spašavanja je nacionalna, stručna, humanitarna, neprofitna udruga koja obavlja djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, a u koju se udružuju stanice Hrvatske gorske službe spašavanja s područja Republike Hrvatske.

Članak 3.

U ovom Zakonu u uporabi su pojmovi sa slijedećim značenjem:

- «alpinist» je osoba koja je nakon školovanja i propisanih uvjeta i ispita stekla stručno zvanje u Hrvatskom planinarskom savezu,
- «dežurstvo u gorskom spašavanju» je neposredna prisutnost u planinskom i drugim nepristupačnim područjima kod rizičnih događanja (masovni skupovi, pohodi, natjecanja, sportske aktivnosti: penjanje, skijanje, rafting, paragliding, lov te druge aktivnosti poput razminiranja i dr.) radi preventivnog i trenutnog djelovanja
- «gorska služba spašavanja» je služba osposobljena za spašavanje u planinskom području i pri nepovoljnim vremenskim uvjetima i drugim izvanrednim okolnostima,
- «gorsko spašavanje» je niz radnji i postupaka za spašavanje ljudskog života, zdravlja i imovine u složenom pristupu unesrećenom i pružanje prve medicinske pomoći u planini i na drugim neurbanim i teško pristupačnim područjima,
- «IKAR-CISA» je međunarodna udruga gorskih službi spašavanja,
- «intervencijska sposobnost» je spremnost osoba i opreme za djelovanje u slučaju nesreće u planinskim i drugim nepristupačnim područjima,
- «litice» su strme i okomite planinske padine po kojima je moguće kretanje (penjanje) samo uz uporabu planinarsko-alpinističkog znanja i posebne opreme,
- «nepristupačna područja» su područja u kojima kretanje i transport nisu mogući uobičajnim javnim sredstvima bez posebnih znanja i vještina za spašavanje,
- «neuređena skijališta» su snijegom pokriveni planinski tereni na kojima se odvijaju razni oblici skijanja (turno, lang-lauf, te tzv. planinarsko skijanje) koji se ne uređuju strojevima, niti postoji vertikalni transport (žičara),
- «obuka za gorskog spašavatelja» je osposobljavanje pripadnika gorske službe spašavanja u okviru gorske službe, koje traje nekoliko godina, kroz tečajeve (zimskog, ljetnog i speleološkog spašavanja), vježbe i seminare,
- «osposobljavanje i uvježbavanje spašavanja u planini» je obuka za stjecanje naslova gorskog spašavatelja, upoznavanje novih tehnika i opreme, održavanje stalne tjelesne pripremljenosti te održavanje alpinističkih, speleoloških, skijaških i drugih vještina i znanja te poznavanja prve pomoći,

- «penjališta» su strma stjenovita područja uređena s fiksnim klinovima i sidrištima u kojima se obavlja športsko penjanje,
- «ponor» je strmina velikog nagiba po kojoj je nemoguće kretanje bez posebne opreme i alpinističkih znanja i vještina,
- «pripravnost za spašavanje u planini» je stalna spremnost pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja (24 sata dnevno svakog dana u godini, bez obzira na vremenske uvjete) za spašavanje u planinskim i drugim nepristupačnim područjima,
- «prva medicinska pomoć u planini» je skup medicinskih postupaka na zahtjevnom i nepristupačnom terenu sa ciljem stabiliziranja životnih funkcija unesrećenog,
- «specifične aktivnosti» su aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima koja nisu dostupna nadležnim hitnim službama i u kojima se ugroženoj osobi može pristupiti uz primjenu sposobnosti, tehnike i opreme pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja,
- «speleološki objekti» su špilje, jame, ponori i ostale prirodne šupljine u zemlji,
- «stanica Hrvatske gorske službe spašavanja» je temeljna teritorijalna jedinica gorskog spašavanja kadrovski ekipirana i opremljena za samostalno djelovanje,
- «uređena skijališta» su planinski tereni koji se uređuju strojevima, imaju organiziran vertikalni transport (žičara) te za vrijeme sezone i uredovnog vremena imaju stalnu dežurnu ekipu gorskih spašavatelja,
- «veća nesreća» je događaj izazvan iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko-tehnoloških ili drugih faktora, koji ugrožava zdravlje ili život ljudi, odnosno uzrokuje štetu na materijalnim i drugim dobrima, a svojim razvojem može poprimiti značajke katastrofe.

II. USTROJ I DJELATNOST

Članak 4.

(1) Hrvatska gorska služba spašavanja organizira se na razini Republike Hrvatske.

(2) Na područjima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osnivaju se stanice Hrvatske gorske službe spašavanja (u daljnjem tekstu: stanice) na temelju zajednički utvrđenog interesa između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Hrvatske gorske službe spašavanja.

(3) Ciljevi, članstvo, tijela udruge i njihov sastav, ovlasti i način odlučivanja, područje na kojem djeluje Hrvatska gorska služba spašavanja i druga pitanja od značaja za udruhu uređuju se Statutom.

Članak 5.

(1) Hrvatska gorska služba spašavanja, kao dio organiziranih operativnih snaga zaštite i spašavanja, dužna je na poziv Državne uprave za zaštitu i spašavanje i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sudjelovati u svim spašavanjima kod većih nesreća i katastrofa.

(2) Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti pregled raspoloživih operativnih snaga i sredstava spremnih za sudjelovanje u zaštiti i spašavanju kao i druge zatražene podatke od značaja za zaštitu i spašavanje.

(3) U situacijama većih nesreća i katastrofa, operativne snage i sredstva Hrvatske gorske službe spašavanja stavljaju se na raspolaganje nadležnom zapovjedništvu zaštite i spašavanja.

(4) Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je bez odlaganja izvijestiti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje odnosno Centar 112 o prijetnji za nastanak katastrofe ili veće nesreće koju utvrdi.

Članak 6.

(1) Hrvatska gorska služba spašavanja organizira, unapređuje i obavlja djelatnost spašavanja i zaštite ljudskih života u planinama i na nepristupačnim područjima i u drugim izvanrednim okolnostima.

(2) Temeljne zadaće Hrvatske gorske službe spašavanja u obavljanju djelatnosti iz stavka 1. ovog članka su:

- sprječavanje nesreća, spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći u planini, na drugim nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima, uz primjenu posebnih stručnih znanja i uporabu tehničke opreme za spašavanje u planinama u svrhu očuvanja ljudskog života, zdravlja i imovine,
- organiziranje i pripremanje aktivnosti i mjera kojima je svrha održavanje pripravnosti za spašavanje, te trajno organiziranje, osposobljavanje i uvježbavanje za održavanje i unaprjeđivanje spremnosti i sposobnosti za otklanjanje posljedica nesreća u planinama i drugim nepristupačnim područjima.
- otklanjanje neposredne opasnosti u planinama i drugim nepristupačnim područjima,
- provođenje preventivnih mjera za unaprjeđivanje sigurnosti i zaštite i spašavanja u planinama i drugim nepristupačnim područjima kod specifičnih aktivnosti na tim prostorima,
- provođenje dežurstava u cilju sprječavanja nesreća,
- potraga za izgubljenim osobama u planinama i drugim nepristupačnim područjima,
- spašavanje iz speleoloških objekata, litica i kanjona,
- spašavanje na uređenim i neuređenim skijalištima, penjalištima i drugim objektima i prostorima u prirodi, za vrijeme specifičnih sportskih, turističkih, rekreativnih, kulturoloških i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području, te speleološkom objektu,
- potraga i spašavanje iz lavina i provođenje preventivnih mjera u svezi opasnosti od snježnih lavina u planinskim područjima,
- sudjelovanje u sustavu traganja i spašavanja za nestalim zrakoplovima i drugim prometnim sredstvima u planinama, strmim dijelovima obale i drugim nepristupačnim područjima,
- organiziranje transporta ozlijeđenih i oboljelih osoba sa planina i drugih nepristupačnih područja te podnošenje zahtjeva nadležnim službama za helikopterski transport pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja, ozlijeđenih i oboljelih, posredstvom Centra 112, osim u slučaju kada organizator aktivnosti posjeduje helikopter i osigurava nazočnost pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja,
- davanje sigurnosnih preporuka osobama i organizatorima turističkih i sportskih i drugih aktivnosti u prirodi i planini, te temeljem procjene opasnosti od nadležnih tijela i službi zahtijevanje sprječavanja održavanja aktivnosti koje ugrožavaju sigurnost, život i zdravlje sudionika,
- provođenje kontinuiranog informiranja i educiranja fizičkih i pravnih osoba o opasnostima i mjerama sigurnosti u planinama i na drugim nepristupačnim područjima,
- spašavanje na visinama i visokim objektima, kod potresa, vremenskih nepogoda i drugih nesreća na nepristupačnim prostorima,
- spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći u svim prirodnim i drugim nesrećama, pri vremenskim nepogodama i drugim uvjetima uz primjenu posebnih stručnih znanja i tehničke opreme za spašavanje u planinama,
- izdavanje preventivnih i edukacijskih materijala u svezi sigurnosti osoba i imovine.

(3) Hrvatska gorska služba spašavanja akcije traganja i spašavanja izvršava i na poziv Centra 112, te je dužna izvijestiti isti o akcijama koje je poduzela na zahtjev drugih tijela ili fizičkih osoba.

Članak 7.

(1) Hrvatska gorska služba spašavanja u obavljanju svoje djelatnosti ima slijedeće javne ovlasti:

- provoditi obuku (održavanjem vježbi, seminara, tečajeva, stručnog usavršavanja i sl.) za sve specijalnosti gorskog spašavanja i pružanja prve medicinske pomoći u planini, prema posebnom programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje,
- provoditi obuku za organizatore turističkih aktivnosti na nepristupačnim područjima u cilju poboljšanja sigurnosti sudionika prema posebnom programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi ministar mora, turizma, prometa i razvitka,
- voditi evidenciju i izdavati uvjerenja o završenoj obuci,
- zabraniti pristup neovlaštenim osobama u blizini mjesta intervencije, pozvati policiju glede osiguranja mjesta događaja te poduzimati druge potrebne mjere radi sprječavanja nastanka štetnih posljedica,
- iznimno može uključiti punoljetnu osobu da dragovoljno obavlja pojedine pomoćne poslove i manje složene poslove tijekom akcije spašavanja, ako je to prijeko potrebno radi uspješnosti spašavanja.

(2) Ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje propisuje obrazac uvjerenja kao i način vođenja evidencije o izdanim uvjerenjima iz stavka 1. postavka 1. ovog članka.

(3) Ministar mora, turizma, prometa i razvitka propisuje obrazac uvjerenja kao i način vođenja evidencije o izdanim uvjerenjima iz stavka 1. postavka 2. ovog članka.

Članak 8.

(1) Vozila Hrvatske gorske službe spašavanja, kada sudjeluju u akcijama spašavanja, imaju prednost prolaska u odnosu na druga vozila koja sudjeluju u prometu na cesti i mogu posebnim uređajima davati svjetlosne i zvučne znakove, sukladno posebnim propisima.

(2) Pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja, kada sudjeluju u akcijama spašavanja, imaju pravo prvenstva kada koriste sredstva javnog prijevoza radi prijevoza pasa za potrage, osoba i opreme na mjesto događaja i pravo ulaska i boravka u zaštićenim područjima prirode bez ograničenja.

III. PRAVA PRIPADNIKA HRVATSKE GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA ZA VRIJEME INTERVENCIJE

Članak 9.

(1) Pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja koji su u radnom odnosu i koji sudjeluju u intervenciji za vrijeme radnog vremena, imaju pravo izostati s radnog mjesta radi sudjelovanja u intervencijama te imaju pravo na naknadu plaće.

(2) Pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja koji su u radnom odnosu i koji sudjeluju u intervenciji poslije radnog vremena, tijekom noći dulje od 4 sata, imaju pravo na neradne sate u dvostrukom trajanju od vremena provedenog na intervenciji, uz pravo na naknadu plaće za to vrijeme.

(3) Pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja koji nisu u radnom odnosu i koji sudjeluju u intervencijama imaju pravo na naknadu u visini prosječne neto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj.

(4) Naknade iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka isplaćuju se na teret sredstava Hrvatske gorske službe spašavanja.

Članak 10.

(1) Pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja koji obavljaju zadatke spašavanja života ili otklanjanja, odnosno sprječavanja opasnosti koje neposredno ugrožavaju život ili imovinu, kao i za vrijeme obuke koju organizira Hrvatska gorska služba spašavanja, imaju prava iz:

- osnovnog zdravstvenog osiguranja zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti, ako nisu zdravstveno osigurani po drugoj osnovi,
- ugovora o osiguranju pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja od posljedica nesretnog slučaja.

(2) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje utvrđuje za pripadnika najnižu visinu osiguranih svota ugovorenog osiguranja iz stavka 1. podstavka 2. ovog članka, u slučaju smrti, trajnog gubitka radne sposobnosti i prolazne nesposobnosti za rad, kao i naknade gubitka zarade i troškova liječenja.

**IV. SURADNJA S MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA,
TIJELIMA DRŽAVNE UPRAVE I DRUGIM FIZIČKIM I PRAVNIM OSOBAMA**

Članak 11.

Hrvatska gorska služba spašavanja surađuje s međunarodnim organizacijama koje se bave spašavanjem u planinama i na nepristupačnim područjima i predstavlja Republiku Hrvatsku u IKAR-CISA i drugim međunarodnim udrugama gorskog spašavanja.

Članak 12.

(1) Hrvatska gorska služba spašavanja surađuje s tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanovama, Oružanim snagama Republike Hrvatske, ustanovama zdravstva i socijalne skrbi i drugim pravnim i fizičkim osobama u području kulture, fizičke kulture i športa, turizma, zaštite prirode i okoliša, te prometa.

(2) Hrvatska gorska služba spašavanja surađuje s javnim ustanovama i nadležnim tijelima za zaštitu prirode u području zaštite i očuvanja planinske prirode i zaštite okoliša.

(3) Tijela državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanove i druge pravne i fizičke osobe dužne su Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja, a radi provođenja temeljnih zadaća u okviru njezine djelatnosti, dostaviti podatke i činjenice s kojima raspolažu u okviru svog djelokruga rada, a Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je štiti njihovu tajnost.

**V. OBVEZE ORGANIZATORA I SUDIONIKA ŠPORTSKIH, TURISTIČKIH I DRUGIH
SADRŽAJA U PRIRODI I PLANINSKOM PODRUČJU**

Članak 13.

(1) Organizatori športskih, turističkih i drugih sadržaja u prirodi, planinama i drugim nepristupačnim područjima dužni su skrbiti o sigurnosti sudionika.

(2) Davatelji usluga smještaja u planinama dužni su na zahtjev Hrvatske gorske službe spašavanja na vidljivim mjestima u svojim objektima dozvoliti postavljanje upozorenja i drugih informacija u svezi sigurnosti osoba tijekom njihovih aktivnosti u planinama i drugim nepristupačnim područjima.

(3) Organizatori iz stavka 1. ovog članka dužni su Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja najaviti mjesto održavanja manifestacije najmanje osam dana prije njenog

održavanja, savjetovati se u svezi sigurnosnih mjera, te u slučaju potrebe zatražiti nazočnost pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja.

Članak 14.

Sudionici športskih, turističkih i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području dužni su se pridržavati sigurnosnih upozorenja i uputa Hrvatske gorske službe spašavanja, kao i pravila ponašanja u športsko-turističkim objektima i prostorima, na skijaškim stazama, planinskim i drugim nepristupačnim područjima tako da ne ugrožavaju vlastiti život te život, zdravlje i materijalna sredstva drugih osoba.

Članak 15.

Organizatori i sudionici športskih, turističkih i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja plaćaju troškove spasilačkih aktivnosti, osim troškova koji se plaćaju iz obveznog zdravstvenog osiguranja, ako je do akcije spašavanja došlo uslijed nesreće prouzročene namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Članak 16.

Koncesionar ili vlasnik žičare ili drugog objekta i sredstva za prijevoz osoba dužan je, bez naknade i uz pravo prednosti, omogućiti prijevoz pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja i osoba koje se spašavaju.

VI. FINANCIRANJE

Članak 17.

(1) Za obavljanje svoje djelatnosti Hrvatska gorska služba spašavanja stječe sredstva:

- iz državnog proračuna Republike Hrvatske,
- iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima djeluju stanice Hrvatske gorske službe spašavanja,
- donacija,
- od izvršenja ugovorenih usluga,
- od darova i nasljeđa,
- od izvršenja projekata unapređenja sigurnosti na prostorima u prirodi gdje se odvijaju turističke aktivnosti na području i za potrebe turističke zajednice.

(2) Hrvatska gorska služba spašavanja može stjecati i druga sredstva u skladu sa Zakonom, drugim propisima i Statutom, te ih koristiti isključivo za obavljanje svoje djelatnosti.

Članak 18.

(1) Iz Državnog proračuna osiguravaju se sredstva za izvršavanje poslova koje Hrvatska gorska služba spašavanja obavlja na temelju članaka 6. i 7. ovog Zakona, te za:

- opremanje i obuku pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja,
- međunarodnu suradnju,
- informativno - nakladničku djelatnost,
- razvoj infrastrukture Hrvatske gorske službe spašavanja,
- razvoj i promicanje gorskog spašavanja u Republici Hrvatskoj,
- provedbu programa Vlade Republike Hrvatske, planova, mjera i aktivnosti iz djelatnosti zaštite i spašavanja.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovog članka doznaju se Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja kroz posebnu poziciju proračuna Državne uprave za zaštitu i spašavanje te drugih tijela državne uprave koja su uključena u provedbu programa zaštite i

spašavanja na nepristupačnim prostorima, gradovima i javnim prometnicama i programa unapređenja sigurnosti turista i građana.

Članak 19.

(1) Sredstva za financiranje redovne djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 4. stavka 2. ovog Zakona i uplaćuju na žiro račun stanice Hrvatske gorske službe spašavanja.

(2) Stanica Hrvatske gorske službe spašavanja iz stavka 1. ovog članka dužna je dostavljati jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave svoje godišnje planove rada i programe financiranja te izvješća o njihovom izvršenju.

Članak 20.

Sredstva od izvršenja ugovorenih usluga, od darova i nasljeđa te od izvršenja projekata unapređenja sigurnosti na prostorima u prirodi gdje se odvijaju turističke aktivnosti na području i za potrebe turističke zajednice, uplaćuju se na žiro račun Hrvatske gorske službe spašavanja.

VII. NADZOR

Članak 21.

(1) Nadzor nad obavljanjem javnih ovlasti iz članka 7. stavka 1. podstavka 1. ovog Zakona provodi Državna uprava za zaštitu i spašavanje.

(2) Upravni nadzor nad obavljanjem javnih ovlasti iz članka 7. stavka 1. podstavka 2. ovog Zakona provodi Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, a inspekcijски nadzor Državni inspektorat.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Članak 22.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba iz članka 14. ovog Zakona koja ugrožava vlastiti život i život, zdravlje i materijalna sredstva drugih osoba, te se ne pridržava sigurnosnih upozorenja i uputa Hrvatske gorske službe spašavanja, kao i pravila ponašanja u športsko turističkim objektima i prostorima, na skijaškim stazama i drugim planinskim i nepristupačnim područjima.

Članak 23.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj organizator športskih, turističkih i drugih sadržaja u prirodi i planinskom području i davatelj usluga smještaja ako postupaju protivno odredbi članka 13. ovog Zakona.

Članak 24.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj koncesionar ili vlasnik žičare ili drugog objekta i sredstva za prijevoz osoba ako postupi protivno odredbi članka 16. ovog Zakona.

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako postupi protivno odredbi članka 19. stavka 1. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Propise iz članka 7. stavka 1. podstavka 1. i 2., stavka 2. i 3. ovog Zakona nadležno središnje tijelo državne uprave donijet će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 27.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 19. stavka 1. ovog Zakona dužne su u roku od tri mjeseca od dana donošenja ovog Zakona donijeti odluku o financiranju i visini sredstava za financiranje osnovne djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja.

Članak 28.

Na sve odnose koji nisu uređeni ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o udrugama.

Članak 29.

Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je uskladiti Statut Hrvatske gorske službe spašavanja s odredbama ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik
Hrvatskog sabora
Vladimir Šeks**

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisano je da se Zakonom o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja uređuje ustroj, djelatnost i financiranje Hrvatske gorske službe spašavanja, prava pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja za vrijeme intervencija, suradnja s međunarodnim organizacijama, tijelima državne uprave i drugim fizičkim i pravnim osobama u oblasti spašavanja, obveze organizatora i sudionika športskih, turističkih i drugih sadržaja u prirodi i planinskom području, te nadzor nad provedbom ovog Zakona.

Uz članak 2.

Ovim člankom definira se Hrvatska gorska služba spašavanja kao nacionalna, stručna, humanitarna, neprofitna udruga koja obavlja djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, a u koju se udružuju stanice Hrvatske gorske službe spašavanja s područja Republike Hrvatske.

Djelatnost od državnog interesa definirana je i za udruge u Republici Hrvatskoj i drugim državama, npr:

a) Zakonom o Hrvatskom crvenom križu («Narodne novine», br. 92/2001):

(čl.1.): Hrvatski crveni križ je nacionalni, humanitarni i dobrovoljni savez zajednica udruga... i uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske. Hrvatski crveni križ obavlja javne ovlasti i poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima..

b) Zakonom o vatrogastvu:

(čl. 1.): „Vatrogasna djelatnost je stručna i humanitarna djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku“,

(čl. 6.): „Dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice su od interesa Republike Hrvatske“,

c) Zakonom o civilnoj zaštiti Republike Italije:

U Italiji GSS funkcionira samostalno i u suradnji sa drugim institucijama (helikopterskom službom, zdravstvom, športom, turizmom i sl.), za slučaj većih nesreća GSS je dio strukture Nacionalne službe civilne zaštite.

(čl. 11.): Nacionalne operativne strukture Nacionalne službe civilne zaštite jesu:

a) Nacionalna služba vatrogasaca kao temeljna komponenta CZ, b) Policija, c) Oružane snage, d) Državna šumarska služba, e) Nacionalne stručne službe, f) Nacionalne institucije za znanstveno istraživanje (Geofizički zavod, Meteorološki...), g) Talijanski crveni križ, h) Zdravstvene institucije, i) Volonterske organizacije, l) Nacionalna organizacija za pružanje pomoći u planinama GSS.

Uz članak 3.

Ovim člankom definiraju se pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu i to: gorsko spašavanje, nepristupačna područja, obuka za gorskog spašavatelja, osposobljavanje i uvježbavanje spašavanja u planini, prva medicinska pomoć u planini, litice, penjališta, ponor, speleološki objekti, uređena skijališta i drugi pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu.

Uz članak 4.

Ovim člankom uređuje se ustroj Hrvatske gorske službe spašavanja koja se organizira na razini Republike Hrvatske a na područjima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osnivaju se stanice Hrvatske gorske službe spašavanja na

temelju zajednički utvrđenog interesa između jedinica i područne (regionalne) samouprave i Hrvatske gorske službe spašavanja (temeljem međusobnog sporazuma). Ciljevi, članstvo, tijela udruge i njihov sastav, ovlasti i način odlučivanja, područje na kojem djeluje Hrvatska gorska služba spašavanja i druga pitanja od značaja za udругu uređuju se Statutom.

Uz članak 5.

Ovim člankom definira se Hrvatska gorska služba spašavanja kao dio organiziranih operativnih snaga zaštite i spašavanja te njena dužnost da na poziv Državne uprave za zaštitu i spašavanje i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sudjeluje u svim spašavanjima kod većih nesreća i katastrofa.

Uz članak 6.

Ovim člankom definira se djelatnost Hrvatske gorske službe spašavanja u okviru koje HGSS organizira, unapređuje i obavlja djelatnost spašavanja i zaštite ljudskih života u planinama i nepristupačnim područjima i u drugim izvanrednim okolnostima te navode temeljne zadaće HGSS-a.

Uz članak 7.

Ovim člankom Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja u obavljanju djelatnosti daju se slijedeće javne ovlasti:

- provoditi obuku (održavanjem vježbi, seminara, tečajeva, stručnog usavršavanja i sl.) za sve specijalnosti gorskog spašavanja i pružanja prve medicinske pomoći u planini, prema posebnom programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje propisuje obrazac uvjerenja kao i način vođenja evidencije o izdanim uvjerenjima,
- provoditi obuku za organizatore turističkih aktivnosti na nepristupačnim područjima u cilju poboljšanja sigurnosti sudionika prema posebnom programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi ministar mora, turizma, prometa i razvitka. Ministar mora, turizma, prometa i razvitka propisuje obrazac uvjerenja kao i način vođenja evidencije o izdanim uvjerenjima,
- voditi evidenciju i izdavati uvjerenja o završenoj obuci,
- zabraniti pristup neovlaštenim osobama u blizini mjesta intervencije, pozvati policiju glede osiguranja mjesta događaja te poduzimati druge potrebne mjere radi sprječavanja nastanka štetnih posljedica,
- iznimno može uključiti punoljetnu osobu da dragovoljno obavlja pojedine pomoćne poslove i manje složene poslove tijekom akcije spašavanja, ako je to prijeko potrebno radi uspješnosti spašavanja.

Uz članak 8.

Vozila Hrvatske gorske službe spašavanja kada sudjeluju u akcijama spašavanja imaju prednost prolaska u odnosu na druga vozila koja sudjeluju u prometu na cesti i mogu posebnim uređajima davati svjetlosne i zvučne znakove, sukladno posebnim propisima. Naime, čl. 151. Zakona o sigurnosti prometa na cestama ("Narodne novine, br. 105/04) regulirano je: "Osobni automobili kojima se koriste suci i državni odvjetnici za obavljanje očevida povodom kaznenih djela, službena vozila ovlaštenih carinskih službenika, vozila Gorske službe spašavanja, te vozila ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa kojima se prevoze uhićene ili osuđene osobe, kada posebnim uređajima daju svjetlosne i zvučne znake, imaju prednost prolaska u odnosu na sva druga vozila osim vozila pod pratnjom i vozila iz članka 149. stavka 1. i 3. ovoga Zakona i na njih se, uz uvjet iz članka 149. stavka 2. ovoga Zakona, ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona o

zaustavljanju i parkiranju ..". Čl. 153. navedenog Zakona: "Uređaji za davanje posebnih svjetlosnih i zvučnih znakova smiju se ugrađivati i upotrebljavati samo na vozilima kojima pripadnici policije obavljaju pratnju (članak 148. stavak 1.) te na vozilima s pravom prednosti prolaska iz članka 149. stavka 1. i 3. i članka 151. ovoga Zakona." Pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja, kada sudjeluju u akcijama spašavanja, imaju pravo prvenstva kada koriste sredstva javnog prijevoza radi prijevoza pasa za potrage, osoba i opreme na mjesto događaja i pravo ulaska i boravka u zaštićenim područjima prirode, bez ograničenja.

Uz članak 9. i 10.

Ovim odredbama propisuju se prava pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja kada sudjeluju u intervenciji: pravo izostanka s radnog mjesta, pravo na naknadu plaće ili druge naknade, pravo iz osnovnog zdravstvenog osiguranja zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti, te pravo iz ugovora o osiguranju od posljedica nesretnog slučaja sukladno odredbama Zakona o osiguranju i ugovora o osiguranju pripadnika HGSS-a od posljedica nesretnog slučaja.

Uz članak 11. i 12.

Ovim odredbama regulira se suradnja HGSS s međunarodnim organizacijama, tijelima tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanovama, oružanim snagama Republike Hrvatske, organizacijama zdravstva i socijalne skrbi i drugim pravnim i fizičkim osobama u području kulture, fizičke kulture i športa, turizma, zaštite prirode i okoliša, te prometa.

Uz članke 13. – 16.

Ovim odredbama definiraju se obveze organizatora i sudionika športskih, turističkih i drugih sadržaja u prirodi i planinskom području

Uz članke 17. – 20.

Definira se da HGSS-a stječe sredstva za obavljanje djelatnosti iz:

- državnog proračuna Republike Hrvatske,
- iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima djeluju stanice HGSS-a,
- donacija,
- od izvršenja ugovorenih usluga,
- od darova i nasljeđa,
- od izvršenja projekata unapređenja sigurnosti na prostorima u prirodi gdje se odvijaju turističke aktivnosti na području i za potrebe turističke zajednice.

Uz članak 21.

Ovim člankom definira se nadzor nad obavljanjem javnih ovlasti Hrvatske gorske službe spašavanja iz članka 7. stavka 1. podstavka 1. i 2. ovog Zakona provode Državna uprava za zaštitu i spašavanja, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka i Državni inspektorat.

Uz članak 22. do 25.

Ove odredbe definiraju kazne za prekršaje u slučaju postupanja fizičkih i pravnih osoba protivno odredbama članka 13., 14, 16. i 19. st.1 ovog Zakona.

Uz članke 26., 27. i 29.

U prijelaznim i završnim odredbama definira se donošenje propisa iz članka 7. stavak 1. podstavka 1. i 2. i članka 7. stavka 2. ovog Zakona: nadležno tijelo državne uprave

donijet će propise iz svoje nadležnosti u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 19. stavka 1. ovog Zakona dužne su u roku od tri mjeseca od dana donošenja ovog Zakona donijeti odluku o financiranju i visini sredstava za financiranje osnovne djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja, a Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je uskladiti Statut Hrvatske gorske službe spašavanja s odredbama ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 28.

Ovom odredbom definira se da se na sve odnose koji nisu uređeni ovim Zakonom primjenjuju odredbe Zakona o udrugama.

Uz članak 30.

Ovim člankom se propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.